

Europos kosmoso agentūra (EKA) paskelbė rekomenduojamų finansuoti projektų sąrašą, į kurį įtrauktos net šešios Lietuvos verslo ir mokslo institucijų paraiškos. Lietuvos planuojamiems įgyvendinti projektams numatyta paskirstyti iki 1 mln. eurų.

„Kosmoso sektoriaus augimas yra viena prioritetinių mūsų šalies kryptių. Lietuva jau dabar gali didžiuotis pasiekimais kosmoso technologijų srityje – esame tarp pasaulio lazerinių technologijų lyderių, pripažinti nanopalydovų ir jų komponentų gamintojai, daug pasiekę apdorojant Žemės stebėjimo duomenis. Siekiant tapti stipriais tarptautinio lygio žaidėjais, šis finansavimas padės augti ir išnaudoti milžinišką potencialą bei sulaukti įvertinimo tarptautiniu mastu“, – sako ekonomikos ir inovacijų ministrė Aušrinė Armonaitė.

Finansavimą EKA numato skirti UAB „Delta biosciences“, Klaipėdos universiteto, Vilniaus universiteto, Fizinių ir technologijos mokslų centro bei dviem UAB „Astrolight“ projektams. Pareiškėjai numato įgyvendinti projektus, kurie bus vykdomi kosmoso sektoriui didžiausią potencialą turinčiose mokslo ir technologijų srityse.

„Šešių Lietuvos projektų įtraukimas į EKA rekomenduojamų finansuoti projektų sąrašą dar kartą įrodo reikšmingą Lietuvos vaidmenį ir pastangas kosmoso sektoriuje. Neabejojame, kad tai padės mūsų šaliai praplėsti kosmoso tyrinėjimų galimybių ribas ir sparčiau vystyti naujas šios srities technologijas“, – sako ekonomikos ir inovacijų viceministrė Eglė Markevičiūtė.

Inovacijų agentūros „Space Hub“ grupė, atsakinga už Lietuvos kosmoso ekosistemos fasilitavimą, prisidėjo, kad šie Lietuvos įmonių projektai patektų ant Europos kosmoso agentūros (EKA) derybų stalo. „Space Hub“ grupė reguliariai organizuoja renginius ir susitikimus su Europos kosmoso agentūros atstovais, siekdama į kosmoso sektorių pritraukti naujų įmonių ir padėti Lietuvos kosmoso sektoriui augti.

Dar rugsėjo mėnesį „Space Hub“ grupė kvietė Lietuvos akademinę ir verslo bendruomenę, vykdančią ar turinčią potencialo vykdyti veiklą kosmoso srityje, pasinaudoti išimtinai Lietuvos organizacijoms skirtu Europos kosmoso agentūros kvietimu teikti projektų paraiškas vystyti savo technologijas ir inovacijas, organizavo individualius susitikimus su EKA atstovais ir visapusiškai konsultavo susidomėjusias organizacijas.

„Džiaugiamės, kad Lietuvos organizacijos vis aktyviau įsitraukia ir naudojasi Europos kosmoso agentūros suteikiamomis galimybėmis ir kad net šešios Lietuvos verslo bei mokslo paraiškos dabar buvo įtrauktos į rekomenduojamų finansuoti projektų sąrašą ir tapo

Europos kosmoso agentūros derybų dėl tolesnio jų įgyvendinimo objektu. Ypač džiugu, kad Lietuvos gyvybės mokslų sektorius pagaliau žengia į kosmoso srities pramonę – minėto sektoriaus svarba kosmoso srityje vis labiau auga. Tikimės, kad šis pavyzdys taps puikiu paskatinimu ir kitoms gyvybės mokslų sektoriaus įmonėms labiau domėtis savo galimybėmis plėsti veiklą ir tai daryti būtent kosmoso srityje“, – kalba Inovacijų agentūros Proveržio departamento direktorius Paulius Petrauskas.

Lietuva kelia tikslą šalies kosmoso sektorių iki 2027 metų išauginti dešimteriopai – iki 1 proc. BVP. Tikimasi, kad per 5 metus kosmoso įmonių skaičius Lietuvoje išaugs daugiau kaip 2,5 karto ir pasieks apie 80 bendrovių.

Norint pasiekti šiuos tikslus, Lietuvos kosmoso pramonei itin svarbu dalyvauti EKA veikloje. Įvertinusi savo kosmoso sektoriaus stiprybes, Lietuva dalyvauja įvairiose pasirenkamosiose EKA programose, taip pat įgyvendina Trečiųjų šalių programą (angl. *Requesting party activities* (RPA)), kurioje gali dalyvauti tik Lietuvos verslo ir mokslo atstovai. Tai priemonė tobulinti Lietuvos pramonės kompetencijas, siekiant pasirengti konkuruoti pagal EKA pasirenkamas programas. Skelbti artimiausią RPA kvietimą numatoma rudenį.

